

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince İçişleri Bakanı Sayın Sebahattin ÖZTÜRK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ziya PİR

Ziya PİR

Diyarbakır Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD), Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), Mezopotamya Hukukçular Derneği (MHD) ve Türk Tabipler Odası'nın Diyarbakır şubeleriyle Diyarbakır Barosu, Diyarbakır Silvan ilçesinde 18 Ağustos'ta ve sonrasında polis tarafından sivil vatandaşlara yönelik gerçekleştirilen hak ihlallerine ilişkin incelemelerde bulunmuştur. Yapılan incelemeler sonucunda vahim bulgulara ulaşılmıştır. Olağanüstü hal (OHAL) dönemlerinde çokça tanık olunduğu üzere Diyarbakır Valiliği tarafından Silvan'da 18 Ağustos 2015 tarihinde Saat 01.00'den itibaren süresiz olarak sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir.

*Sokağa çıkma yasağını ilanından önce başlamak üzere ilçe merkezi ve ilçeye bağlı tüm köylerde elektrik, su, internet ve mobil şebeke ağlarına erişim engellenmiştir. Erişim engeli, sokağa çıkma yasağının sona erdiği 19 Ağustos 2015 günü Saat 07.00'ye kadar sürmüştür.

*Operasyon sırasında sivil yurttaşlara ait ev, işyerleri ve özel araçların, özel harekât polislerinin rastgele açtığı ateş sonucu kurşunlandığı ve yakılmasına sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

*Operasyon sırasında, mahalle aralarında özel harekât polislerinin rastgele açtığı ateş sonucu, pek çok ev, iş yeri ve özel araç kullanılamaz hale getirilerek tahrip edilmiştir. Bu sırada özel harekât polislerinin mahalle sakinlerinin duyabileceği bir şekilde ve bağırarak 'Ölürüm Türkiye'm' isimli türküyü söylediği ve 'Allah-u Ekber' şeklinde tekbir getirdiği, yine mahallede yaşayan yurttaşların duyabileceği bir şekilde ölüm tehditlerinde bulundukları görgü tanıklarının beyanlarıyla tespit edilmiştir.

*Ateş altında kalan ve can güvenliği tehdit edilen yurttaşların 'ateş etmeyin burada siviller var' şeklinde güvenlik güçlerine uyarılarda bulunmalarına rağmen, güvenlik güçlerinin uyarılara aldırış etmeden rastgele ateş etmeyi sürdürdükleri tespit edilmiştir.

* Yasal ve idari bir çerçeve, kanun uygulayan yetkililerin kuvvet ve ateşli silah kullanımına başvurabileceği sınırlı durumları, bu bağlamda geliştirilmiş uluslararası standartların ışığında, belirlemelidir.” Bu değerlendirmeler ışığında heyetimiz, olaylara müdahale eden polis, asker vd’nin operasyonun planlanması ve yürütülmesinde yaşam hakkını koruyamadığını ve orantısız güç kullanımı ile yurttaşların yaşam haklarını ihlal tespitine ulaşmıştır.

* Yapılan gözlemlerde birçok evin kapısının kırılarak içeri girildiği ve konutlarda arama yapıldığı tespit edilmiştir. Anayasanın 21. Maddesi uyarınca kimsenin konutuna dokunulamaz, herhangi bir mahkeme kararı olmaksızın yapılan bu aramalar nedeniyle kişilerin konut dokunulmazlığı hakkı ihlal edilmiştir. Ayrıca yapılan aramaların tüm evi dağıtarak ve ev eşyalarına zarar verilerek yapıldığı tespit edilmiştir.

*Yurttaşlardan alınan bilgilere göre; olay günü sağlık hizmetlerinin durma noktasına geldiği hiçbir sağlık merkezi ve özel tıp merkezinin hizmet vermediği ve kapalı olduğu, olayda ölen yurttaşın ve diğer yaralıların çatışmalar altında yurttaşlar tarafından özel araçlarla Silvan Devlet Hastanesine götürüldüğü, Acil serviste yapılan müdahaleden sonra yaralıların Diyarbakır’daki hastanelere sevk edildiği anlaşılmıştır. Kolluk kuvvetlerince Ambulanların güvenlik gerekçesiyle olay yerine gitmeleri engellenmiştir. Olay günü çatışmanın yaşandığı mahalledeki sağlık merkezine yapılan ziyarette kapıların ve camların kırık olduğu, binanın bahçesinde tamamen yanmış araçların olduğu, binanın arka tarafındaki üst kat duvarında kurşun izlerinin olduğu, binanın içerisindeki tüm odalardaki eşyaların dağıtılmış olduğu tespit edilmiştir. Sağlık Merkezi personellerinin merkezde olmadığı ve halen sağlık hizmeti sunulmadığı gözlenmiştir.

Bu bağlamda:

1. Özel harekât polislerinin ve askerin sivilleri hedef alan ve yaşam hakkı ihlali başta olmak üzere ağır insan hakları ihlaline neden olan Silvan’daki olayların bütün boyutları ile açığa çıkartılması amacıyla etkin bir soruşturma başlattınız mı?
2. Kolluk kuvvetlerinin sivil halka yönelik, tehdit, hakaret, saldırılar ve özellikle sağlık ocağı alanında kamuoyuna yansıyan ‘halkı kin ve düşmanlığa tahrik eden’ davranış ve sloganlara ilişkin adli ve idari soruşturma başlatılmamışsa nedeni nedir? İlgili idari amir ve personelin açığa alınması için ne yaptınız?
3. Kişilerin konut ve işyerlerinde ciddi tahribatlar olduğu ve Anayasanın 35. maddesi ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi’nin (İHAS) EK 1 No’lu protokolün 1. maddesi uyarınca herkes mallarının dokunulmazlığına saygı gösterilmesi hakkına aykırı yapılan operasyon neticesinde kişilerin mülkiyet hakkına getirilen zararların derhal karşılanması için yaptığınız herhangi bir çalışma var mıdır?
4. Silvan’da olayların ve operasyonun devamı sırasında tüm iletişim kanallarının (telefon, internet vb.) herhangi bir yargı kararı olmaksızın kesilmesi, herhangi bir yargı kararı olmaksızın kişilerin anayasanın 22. maddesi ile korunan haberleşme hürriyeti ile 26. maddesindeki düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti keyfi olarak sınırlandırıldığı söz konusudur. Bu sınırlandırmaya sebebiyet veren kişi ya da kurumlar hakkında adli ve idari soruşturmaların başlatılması için bir girişiminiz var mıdır?
5. Yüzlerce özel hareket timinin kullanıldığı operasyon neticesinde kolluğun fiillerinin denetlenememesine sebebiyet vermiştir. Başta Silvan olmak üzere bölgede görev yapan kolluğun denetlenmesi için bir çalışmanız var mıdır?